

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
[kereskedővel szemben.

HIRDETMEYER,

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap sorsolási részét illető
minden körülmények ideintéendők.

Hírdetetlen levelek csak imert kizsoltól
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Égész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospetitőr egyszeri beiktatásért 50k
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitór 4 hasábos petitőrért 20 kr.
Hirdetést vagy reklamot magában fogalt
ajánlat sora 50 krajczár.]

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Szeptember 28.

191. szám.

A városok.

Azon általános politikai szempontok közt, a miket az országnak követni szükséges, hogy a magyar állameszme megszilárduljon, az első egyike: a városokat a kultúra gőpontjaivá, a közszellem irányadóivá emelni. Minden gondolkodó politikusnak ideája ez; az volna még az esetben is, ha a megyék végkép le nem járták volna magukat. Ezek megmutatták, hogy semmi asszimiláló képességgel nem bírtak, a városok földadata: szabad fejlődésük által a vidék idegenajku elemeit magukhoz vonni, azok érdekeinek fölkarolása által is.

Most, hogy a megyei közélet hervadtan hullatja utolsó leveleit, annak a szellemnek is, a mely a megyéket régebben hevitette, a metempsichosis tana szerint, a mit a hindu hisz, hűvelyt kellett keresni, azt a fejlett városi élet fogja szolgáltatni, a melyben a képződő független elemek ha nem is szittya, de kulturharcot fognak folytatni minden reakciónárius irányzat ellen, és emellett valódi nemzeti szellemben. Ily nagy missziók mellett, a miket a változott körviszonyok a városi polgárság számára jelöltek ki, nem lehet közönyös az ország az iránt, hogy egyik-másik város miként fejlődik és emelkedik vagy miként esik vissza, csupa indolenciából a régi primitív állapotba.

Hatalmas és bőven indokolt fölajdulást hoz egyik fővárosi lap ama tény fölött, hogy Makó város degradálta magát nagyközséggé. Már több alföldi város megselekedte ezt költségkímélés tekintetéből, ugy, hogy áramlattá nőtte ki magát ez a politikai rövidlátás. És éppen az alföldi gazdag magyar városok fizik ezt! Kedvünk volna ezt, annak a tapasztalt, de magyarázhatlan emberi gyarlóságnak fölírni, a mely az egyéneknek csaknem kivétel nélkül észlelhető, hogy a fukarság a dusszagdagoknál keresi a büntanyát.

Ez a megokolás azonban nem mutatkozik kielégítőnek s azzal egészítendő

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A szivarhamu.

(Beszély.)

Teleki Géza gróffól.

(Folyt. és vége.)

Követtem Irén lépteit folytonosan. Ő tudta, hogy féltem. Néma és süket lett mindenki irányában, csakhogy engem megkíméljen szenvedéseimtől.

Olykor-olykor kis kanári madarával enyelve találtam. Nem volt más, kitől félteni a legkisebb okom is lett volna s én — a boldog — féltettem e kis madártól. Hisz Irén megosztja nyájasságát köztem és köztem, e madárnak veszei kell. Első pillanathban azt gondoltam, hogy megmérgezem e kis madarat — De nem volt rá szükség, mert egy nap magától meghalt. Nevetséges, de igaz; nagyon boszus lettem, látva, hogy Irén mint siratja. Egy szép októberi napon kéltünk össze. Irén szülei mulatságot rendeztek ez este, — melyben leányuk utóljára volt még náluk otthon.

A fiatalság örömmel hallgatta a tánczra hívó hurok pengését.

Megkezdődött a táncz. Nagyon természetes, hogy mindenki sietett a mennyasszonnyal tánczolni. Még le sem tette az egyik, már kettő, három állott helyén várva Irént.

„Szabad kérem”, „szabad kérem” — egész este ez a két szó zúgott fülemben. — Mint repítették, s hogy csevegtek velem! Féltettem az egész társaságtól.

Másnap indultunk hosszú külföldi utunkra, melyről csak másfél hó eltelté után térünk vissza.

ki, hogy ama városok közönségében az áldozatra kész polgárerény még nincs teljesen kifejlődve. Önzésük, a mely látókörüket szűkíti, nem engedi őket arra gondolniok s ama magasabb színvonalra emelkedniük, a mely azt az ambíciót sugallná, hogy a haza jövője érdekében tényezőként szerepeljenek. Pedig ez iránt tisztában lehetnének, a főntebb mondatokon kívül, az által is, hogy Magyarország ha az agrikulturnak jellegét soha nem veszti is el, de a mezei gazdálkodás egymaga képtelen ezutánra egy kulturállam terheit viselni kifejllett ipar nélkül, a mely egyedül a városokban találja föl melegágyát. A makói, szentesi, karczagi és h-nánási mezei gazdától, a kinek gazdag pátrimoniuma van s a kinek egyedüli eleme, már a megszokotásnál fogva is, a szántás-vetés mestersege, nem követeli senki, hogy az ekét vésővel és kalapáccsal cserélje föl, de azt igen, hogy városának a kultúra színvonalára emelése által az iparnak és kereskedelemnek, a mely örömet bevonul oda, a hol munkáját hasznosíthatja, tért nyisson.

Már pedig ez a hasznosítás nem áll egyébből, mint a kultúra által követelt befektetések létrehozásából.

Sokkal szegényebb városok ezen a téren hatalmas előmenetelt mutatnak, föl, minek igazolásául elég példát lehetne fölhozni. Ez onnan van, mert az intelligencia az ilyen városokban nagy s van kvalifikációja annak megértéséhez, hogy egy fénytűzésnek lá'szó dolog, például egy piac kikövezése, idő múltán hasznosító vállalatná nővi ki magát. Az okze-rri beruházások folyamánya az mindenütt, ha az ipar és kereskedelem lendületet nyer.

Lépésről-lépésre mehetnénk annak kimutatásában, hogy az így fejlődésnek induló ipar egy olyan derék, életrevaló köz-zéposztályt állít elő, mely a demokracziát megvalósítandja. E nélkül, pedig a nyugat-európai liberálizmus csak ábránd, chimera. Azért a kormányférfiak utóbbi

kijelentéseiben megtaláljuk azt a célzato-t, hogy a városokat a kultúra és köz-gazdaság gőpontjaivá emelni a magyar állam erősödésének érdekében kívánják. Az értelmiséget befolyásához juttatni első teendő, ha haladni akarunk.

Tisza miniszterelnök választói közt. Tisza Kálmán miniszterelnök október 2-án délelőtt 11 órakor Gesztről külön vonattal érkezik Nagyváradra. A miniszterelnököt a pályaudvarban a szabadelvű párt és a város nevében Sal polgármester fogadják. A tiszteletére rendezendő banqueten Nagyvárad városának színe-java vesz részt. A miniszterelnök meg-érkezése alkalmából az utcákat nagy fény-nyel díszítik föl.

A királyi tábla decentralisatiója. A kir. tábla decentralisatióját tárgyzó javaslat, mint a „Jogtudományi Közöny” értesül, be fog nyújtatni még a jelen ülészakban oly időben, hogy az még ez ülészak alatt le is tárgyalhatassék. A legközelebb megjelenő általános költségvetés ugyan még nem tartalmazza a kir. tábla átalakításának költségvetését, mivel nem vehető fel a költségvetésbe oly tétel, melynek nincs substratuma a törvényben: de magához a decentralisatióról szóló törvényjavaslatához mellékelve lesz a költségvetés is. Az illető összegnek póthitel alakjában való megszavazását fogja a kormány a képviselőháztól kérni.

Külföld.

A képviselőválasztások Szerbiában esütörtökön mentek végbe. Az új szkupstina csaknem háromnegyed részben radikálisokból egynegyed részben Riszties-párti liberálisokból fog állani. — N a t á l i a király n é tegnapelőtt érkezett Bukarestbe s ma vagy holnap folytatja útját a szerb fővárosba. — A francia törvényhozás megnyitására napjárt a kormány csak a szűkebb választások után fogja meghatározni. De minden valószínűség szerint az új parlamentet még október végén összehívják, hogy a kiállítás berekesztési ünnepélyein részt vehessen. A vasárnapi választások végeredménye a hivatalos számok szerint a következő. Megválasztott 232 köztársasági, 66 royalista, 53 bonapartista és 22 boulangista. A mi a boulangizmus másnéven vereségeit illeti, azt a legjobban bizonyítják a következő számadatak. A boulangista központi bizottság az or-

szág 248 kerületében állított jelöltet; ezek közül megválasztott 22, szűkebb választás alá esik 24, még pedig igen kedvezőtlen kilátások közt, hogy 8—10nél több aligha jut mandátumhoz. — A németországi pártviszonyok mindinkább közelednek a válsághoz, de még nem tudni, mi lesz a végük. Ugy látszik, hogy a szélső elemek elszigetelése és a nemzeti öntudat megerősödése fog beállani. A szász haladók el fognak válni Richtertől, vagyis a német szabadelvű pártból. — A diplomata-világ csöndes napokat vár a közelebbi időkre. Kormányférfiak, nagykövetek hosszú utazgatásra indulnak, Londonból az angol kormányának déli vidékre megy, Bécsből az olasz és orosz nagykövetek több hétre elutaztak, Szentpétervárról pedig az angol, francia és olasz nagykövetek távoztak, mindnyajtan két havi szabadsággal. — A német császár párr, berlini félhivatalos közlés szerint, görögországi útja alkalmával csakugyan elrándul Konstantinápolyba is. — Garibaldi sírja a ünnepelesen, ágyudörgés közt helyezték el azt a bronzkoszort, melyet Humbert király küldött a szabadsághős emlékére. — Szófiában ismét gyanu merült fel a Stojanov halálának oka fölött s a holtestet meg akarják vizsgáltatni. — Ferdinand bolgár fejedelem, ugy látszik, lassanként két-két a főpapokkal: tegnapelőtt Rusesukba érkezvén, ott hosszan értekezett Gregorius metropolitával először a zsinati vizsály óta; bucsuzáskor a fejedelem kezét csókolta a metropolitának.

Városi dolgok.

A csütörtöki városi közgyűlésről írott tudósításunkat még a következőkkel egészítjük ki. Az 1890. évi költségeloirányzat, mint már említettük, minden nehézség nélkül ment keresztül, vitát egytelenyig tétel sem provokált; mindössze néhány felszólalás szakította félbe a referáló jegyző gyorsan folyó előterjesztését.

A jövővel mezező körkemenz. A cserép- és téglagyártás rovatánál K i s Albert azon jelenségre hívta föl a közgyűlés figyelmét, hogy ezen a címen évről évre kevesebb a bevétel, a folyó évi előirányzatnál a jövő évre is kevesebb van fölvéve, holott éppen jövendőre kezdődnek a több rendbeli városi nagy építkezések. Intézkedést óhajtat, hogy a városunk ezen üzletvállalatból ha pénzben nem is, legalább anyagban növekedő haszna legyen.

Balogh Mihály főmérnök felvilágosi-

dultam nőmhöz — elment! Tehát csakugyan itt volt. Hazudtoljon meg. Ki volt az az ur? tudni akarom!

— Az, — mondá nőm, — csempészett dohányvás. Szobaleányom vezette tegnap föl. Rendeltem neked, meglepetésül névnapodra, két oka török dohányt. Ma elhozta.

— Igen is elhozta, viszhangozá öreg szolgám, két oka török dohányt hozva elő.

— Oh asszonyom, ezzel nem köti be szememet. A dohány-csempész nem szivarozott kegyeddél, s itt szivarhamut látok.

— Én — kezdé öreg legényem.

— Hallgass! — kiálték rá, — talán csak nem akarod velem elhitetni, hogy te szivaroztál nőmmel.

— Isten mentsen; de én ajánlottam.

— Mit? kinek?

— A nagyságos asszonynak, hogy párszivat azívjon el — fogfájás ellen.

Oly öszintén mondotta ezt a vén szolga, hogy nem lehetett többé kétérdűnem. Nyugodtabban fordultam tehát nőmhöz.

— Kegyed szivarozott itt?

— Éu, hogy fogfájásomat elmulasztsszam.

— Tehát tegnap is a foga fájt?

— Két nap óta fáj. Tifokban akartam előttem tartani, mert egyszer hallám töled, hogy a kinek a foga fáj húzassa ki. Félttem hogy még kibuzatod az enyemét is.

— S a sápadtság? mitől van ez asszonyom?

— Rosszul vagyok a szivartól.

Pár percz mulva csakugyan rosszul lett. Megcsókoltam s finom ajkán éreztem a füstszagot.

Na, lássa a nagyságos ur, — mondá az öreg szolga, ezzel fejjeze ki nőm ártatlanságát és az én hőbortomat.

— Tehát holnap! De holnap ám én is itt leszek! — szólalt magamban.

Reggel nőm halványan jött ki szobájá-

tásul adja, hogy a cserép- és téglagyártás nemcsak pénz-, hanem anyagértékben is megfelelő hasznót hajt. A körkemenze olyan jó-vedelmű üzletvállalat, hogy ahhoz hasonló egy sines ma Debreczenben. Mert az 40,000 frtnyi befektetés után a városi építkezéseknél felhasználott 6000 frt értékű anyaggal együtt 15,000 frt hasznót hajtott a múlt évben. Ezt a jövedelmességét fokozni már alig lehet. Ellenben a nagy téglavető jövedelmessége a tervezett építkezéseknél emelhető s mindenestre emelendő is.

A concurráló nagyerdői fürdő.
A regálék rovatánál ismét Kiss Albert kért magyarázatot, a vendégfogadók javítására előirányzott 10000 frtnyi kiadásra vonatkozólag. Szabó József főszámvévő kijelentette, hogy ezen összegből 9000 forint a nagyerdői fürdő és fogadó javítására van főlvéve.

A darabos utcái öröme.
A helyrendőri intézmények fedett csatornák építéséről szóló tételénél terjesztett elő Salánky Ferenc és társai darabos utcái lakosoknak kérvénye és ajánlata ezen utcának fedett csatornával és gazvilágítás-ellátására. Erre nézve — Kovács Sándor felszólalása után — elfogadtatott a tanács javaslata, mely szerint a retek-utcai, már építés alatt lévő fedett csatorna bevezetése után már a jövő évben Darabos utcára kerül a sor, egyelőre az ez éven előirányzott 7000 frtból még fennmaradó 1000 forint s az utcaabéli háztulajdonosok ajánlata használatánál feléjezve. A légszusz-világításra vonatkozólag pedig a tanács jelentése bevarratik.

A királyi tábla mint sine qua non.

A rendkívüli költségvetésnél a királyi tábla kérésére a közgyűlés, a kir. törvény-ek és kir. ügyesség lakbérére 4700 frtra menő dotációját Komlóssy Arthur törölt-tni kívánta, — a kir. tábla megnyerése iránt a város által tett ajánlatról való téves vissza- emlékezés folytán. — Szabó József főszámvévő, miután a város 1872. óta évről évre — tudvalevőleg — mindig a kir. tábla elnyerése reményében szavazza meg ezen lakbér járulékat, úgy nyilatkozott, hogy ha a táblát megkapjuk, a dotációt fizetjük, ha nem kapjuk meg, nem fizetjük. Az összeg meg-szavazandó; kintalványozás azonban a közgyűlés a körülményekhez képest megtagadhatja. — Dr. Kóla János abban a hitben van, — hogy a város közlése van évről-évre föl-felvenni ezen összeget (többoldalról ellenmondanak); különben a decentralizáció a jövő évben még most nem megy keresztül, így egészen felesleges, a kintalványozás esetlegességéről beszélni. — A közgyűlés benne hagyta a költségeloirányzatban a 4700 frtot; de elfogadta Gr. Dégenfeld József és Armós Bálint azon nézetét, hogy a tanács csak akkor utalványozza ki ezen összeget, ha a kir. törvények elnökének még eddig be nem adott vonatkozó átirata felett a közgyűlés intézkedik.

Valami a jószágirtó gazdaközönségért.

A költségeloirányzattal kapcsolatban ifj. Szentesi Istvánnak és Szabó Józsefnek a 7000 frtos tiszaszabályozási költségre vonatkozó észrevétele után, elfogadtatott a tanács azon javaslata, hogy a hortobágyi befektetésekre, építkezésekre, erdősítésre és ár-

koltatásra főlve, de föl nem használt ösz-szegek a jövő évi ármentesítő pénz-tárjára legyen átutalványozható; ugy-szinté elfogadtatott az a tanács i javaslat is, hogy Rab László tanácsnok és Szabó J. főszámvévő az ökörfogatok megszüntetéséről még az év folyamán jelentést tegyenek.

Épül az új közkörház.

A közkörház tervét és költség-számítását (lásd az „Ellenőr” sz. pt. 21, 23. számait) tehát elfogadta közgyűlés. — A 200,000-hez még 100,000 forintot nagylakúknak és egyhangulag megszavazott; a terv sz. rnt ugyan 313,000 frtra van szükség. De hát megtakarítások reményelhetők. A költségek beszerzése iránt, melyekre 38,000 frtnyi alapítvány is felhasználható, a tanács akkor fog javaslatot tenni, ha a terv és költség-számítás a miniszter jóváhagyását is megnyeri.

Kiss Albert örömmel üdvözölte a körház építését; hanem a tervezetbe főlve ször-ványos ragályos betegek és elmebajosok pavilonjai miokta helyre vonatkozólag (volt gazdasági iskola telke) komoly aggodalmait fejezte ki.

Simonffy Imre polgármester elosz-latta a Kiss Albert aggodalmait, kijelentvén, hogy a szörványosan előforduló ragályos be-tegtségeket egyáltalában nem lehetett tekintet-nélkül hagyni; így van ez a bpesti illó-uti, s minden más körháznál. — Különböző is jobb szerette volna a közkörházat más helyre építeni; de nincs több ilyen alkalmas hely s más teleken az építés kisajátítás és több munka miatt legalább is 70000 frttal többre került volna. — Az ügy megoldását eddig is pénzügyi nehézségek gátolták.

K. Tóth Antal a költséges vízveze-téket mellőzteni kívánta, mert az még a leg-fényesebb palotákban is svábbogarakat termel.

Gr. Dégenfeld József pártolta a vízvezetékét, — a közgyűlés is.

A honvédlaktanyák kibővítése.

Ezt a munkálatot is ösmertették szept. 21-dikén. A közgyűlés ennek tervét és költség-számítását is elfogadta. — A kisajátítással együtt 300000 frt kell hozzá, s az építést a jövő évben be kell fejezni, azért már az idén hozáfognak az istállók építéséhez. A házi-pénztár által kezelt valamelyik alapítvány-ból ideiglenesen 15000 frtot kölcsön vesz a város. A költségek végleges beszerzése iránt akkor tesz javaslatot a tanács, mikor a többi nagy építkezések költségeiről is gondoskodni kell. Az iránt, hogy a kibővített laktanyák szabványos laktanyákkal ismertessenek el, a tanács javaslataira, miután az ugy is sikertelen lenne, egy lépést sem tesz a honvédelmi miniszternél a közgyűlés.

Küzdelem az ipartestület ellen.
A tanács javasolta, hogy a közgyűlés járuljon hozzá az ipartestület megalakításá-hoz. — Ezt tette a kereskedelmi és iparka-mara is, miután a képesítéssel bíró iparos-ök összes számának még egy harmadrésze sem szavazott a megalakítás ellen; a miniszter pedig egyre sürgeti a testületet.

A testület ellenzői a közgyűlésen is neki feszítették mellüket a gyűlölő áramlatnak. — Salánky Ferenc azt mondá, nincs semmi szükség ipartestületre, mikor nekik egy olyan ipartestületük van, a melyik már 400 éves múlttal díszedik. — S 12 ilyen ipartársulat nyilatkozott a testület ellen s hogy a szavazásnál még is egy harmadrész sem szavazott ellene, az csak azért történt meg, mert nem értették meg a törvényt. —

egy megrögzött gonosztevő lehet az, a ki képes reá, egy ilyen imádságra méltó nőt megcsalni. És bármennyire igyekszik Pálma magát áltatni, mégis észrevehető arcán, hogy sejt a valót. Kétségbevonhatlan, szegény nő szenved, szívé-ben a gyanyu férge ragódik és a fölfedezés el-maradhatatlan, megfogja tudni a valót ma vagy holnap, ez bizonyos, boldogsága mely, annyira felragadta, alá fog hullni a mélységbe, mennyi bánat vár reá elodáthatlanul. Mennyi szivtelen-ség, lelketlenség kell ahhoz, ily kiváló lelkű nőt meg nem becsülni. Minő rosszul tette, hogy mint leányunk nem tárta fel előtte szíve tiszta, nemes, fennem csapongó érzelmét, minő más bá-násmódba részesítette őt, ha az ő neje volna, magas talapzatra állítaná s imádná mint szent és csodatevő bálványát.

Oh! most, mióta szenvedni látja, a női tökély eszményképét, azóta tudja csak minő véghetetlen rajongással szereti.

Nyugodt volt mikor boldognak tudta, mikor látta, szemé mennyi szerelmet, üdvöt, biz-zalmat fejez ki a hévvel rajongás közepette, ilyenkor nem irigyelte azt az aljas embert, mert becsületesnek és méltónak hitte ennyi szerelem-re, oh! de most mióta bizonyos benne, hogy ez megcsontított boldogság, melyen Pálma még éldeleg, ma holnap szét fog foszlani azon első pillanatban, melyben előtte áll a kegyetlen való egész szivresztő voltában, — egy legyőzhe-tetlen szomorúság fogta el egész valóját. Néha szereté eláruhni előtte a megalázó helyzetet, felderíteni előtte azt a keserves állapotot, mely-ben gyalázatos férje oldalán létezik, oda kiál-tani, hogy hagyja al az a gyáva embert, a ki nem érdemes másra mint kiolthatatlan megve-tésére és utálatára. De hát teheti-e őt, ő a ház régi meglített barátja. Lovagiatlan eljárása csak irigy féltékenykedésének volna kinyilvánú-lása. Ez a netelen leleplezés megvetéssel töl-tené el saját önmaga iránt, midéig jobbnak képzelte magát a világ többi hín, ravasz, önző, számító és feslett erkölcsű embereinél. Nem,

Pongó Lajos szerint csak olyan ember sürgeti a testület megalakítását, a ki annál hivatalra vágyik. — Ő az ügyet — addig, míg az ő és nézetársainak fölfolyamodása a kormánytól leérkezik, — napirendről levé-tetni kéri.

Jóna Dániel jó szerencsét kíván annak, akinek sikerülni fog magát az ipar-társulatnál hivatalnokká választatni. Lesz dolga bőven a fizetés nélküli hivatalban. — Szegényli, hogy Debreczenben sokan azzal tetszelegnek maguknak; ők ilyen meg ilyen értelmes emberek, mégis az ipartestület ellen küzdenek. Ez az eljárás és az értelmes-ség nem fér össze; sajnálatos, hogy olyan szegény-ségi bizonyítványt állítanak ki a debrecze-ni iparosokról, mintha ezek nem értenének meg egy hirtetést. — Serly Ede szintén az ipartestület mellett nyilatkozott; ugy-szinté Bozókó Sámuel is, azon kijelen-téssel, hogy teljesen az ipartársulatoktól függ, vagyunkkal is beolvadjunk-e a testületbe vagy nem.

Kovács Sándor pártolja a tanács javaslatát, melyet ha valaki sérelmesnek tart, nyitva áll előtte a fölebbezés utja.

Kiss Albert is a testület megalakítása mellett nyilatkozik; de nem a jelen-mód szerint, mely odiosus. Bevárandonak tartja a fölfolyamodás elintézését s a határo-zatot attól tenéi függővé. Együttal védelembe veszi Jóna Dánielt, szmben a csizmadiák, timárok, szűcsök, guások vezetőinek kétségbe vont értelmességét.

25 szóval 12 ellen elfogadták a tanács javaslatát.

Mitörténjék az Emlékkerttel?

Könyves Tóth Antal, az Emlék-kert elnöke, pénztárnoka, ellenőre, jegyzője, választmányja stb. 400 frt segélyt kér a város-tól az Emlékkert fenntartásához, mert különben ő nem képes azt tovább eszközölni. A tanács javasolta, hogy ha a társulat nem hajlandó tovább viselni a fenntartás költségeit; vegye át ezt a két kertet a szobrokkal és tökékekkel együtt a város. K. Tóth Antal a közgyű-lésen is előadta és indokolta kérelmét, hang-súlyozván a kerteknek társadalmi uton leendő fenntartását, mely mellett a közvélemény és sajtó is állást foglalt. Békessy László azt az okos észmet vetette föl, hogy az emlék-kertnek városi segélyezésével, esetleg városi tulajdonba átvételével hozassék kapcsolatba az a korábbi terv, hogy a kocsut és a helyi vasut gágyára a nagytemplontól a Margittay-féle házig húzott egyenes vonalba helyeztetik át. — Ez az eszme ugyan nem talál meggőzést visszhangra, hanem eljő az idő, mire meg fog élni ez is.

Kovács Sándor és Gr. Dégenfeld József a tanács javaslata mellett szólottak, a melyet a közgyűlés el is fogadott, mi által a társulat, ha ugyan a szervezendő Csonkaikör nem siet támogatására, valószínűleg oda kényserítetik, hogy a kertetek átbozsássa a város tulajdonába.

Napi hírek.

— **Az Emke Debreczenről.** — Az erdélyi magyar közművelődési egyletnek f. évi szept. 3-án Szamos Ujváron tartott évi rendes köz-gyűléséről megkaptuk az 1888/89 évi terje-delmes jelentést, melynek közérdekű, az Emke sokoldalú, nagy arányokban folyó tevéken-ségéről tanuszkodó ürvendetes adatait ismer-tetni fogjuk; egyelőre reprodukáljuk az elnök-i jelentésnek Debreczenre, a debreczeni daley-

nem. kötelessége világos, neki meg kell védeni e nőt, mindent el kell követnie, hogy a valót meg ne tudja, meg kell gátolnia a házastársak között a meghasonlást. Pálmanak mit sem szabad megtudnia. Igen, erélyesen fog fellépni Ti-borral szemben, régi barátságuk jogot ad nekik erre, és ha van annak az embernek lelke, ugy-szakít azzal a kaczér, megvásárolható terem-téssel és visszatér nejehez még mielőtt későn lenne. Tévedhetünk, gyarló emberek vagyunk, meg van bennünk a rossz iránti hajlam, de kell hogy meglegyen bennünk az erély is ahhoz, hogy a bűn átkos karjaiból kiragadjassuk ma-gunkat. Ha ez az ember vonakodik visszatérni bűnös ösvényről, ugy nem érdemel többé kimé-letet, akkor hadd vesszen el hitványságában.

Két nappal az iménti jelenetre Samorjai már reggel benyitott Kéry szobájába. Tibor éppen a fürdőből kelt ki és egy hosszú perzsa fürdőköpenybe bujt.

— Isten hozott Alfréd! ugy látszik ma korán keltél.

Samorjai hidegen fogadta az oda nyújtott kezét. Kéry ezt figyelmen kívül hagyta s az asztalon álló szivaros cassetere mutatva bizal-maskodva mondá:

— Gyujts rá, pompás szivarok, új külde-mény, te fősvény ember soha sem szívsz ilyen felséges szivarokat. Apróság! hallottam, hogy egy altpítványt tettél egy gyermekemhelynek, ez szép, jó szívre vall, nem akarom hinni, hogy a gazdag parvenuk módjára érdemjelre aspirálj.

Samorjai szótlannul hallgatta a gróf gyorsan folyó beszédét, redőkebe vont homlokka-lal támaszkodott a közeli asztalhoz, Kéry pedig a nagy tűkér elé állva folytatá a beszédet, mig gondosan arczát szemlélgette.

(Folyt. köv.)

letre vonatkozó következő passzusát: „... már csak rövid idő választ el, hogy választ-mányunk megalakuljon az alföldi király-nője; Debreczen városában. A gondviselés akarta, hogy magyar szónak és magyar érzésnek a culturegyletek előtt egyik első dorozzó tár-sadalmi eszköze a multban, az ország egyik legelső s legrégibb daleylete, a debreczeni, a hazafias és testvéri érzés ösztönével egye-sületünk javára egy erdélyrészi kóruhra ha-tározta el magát. Nemzeti diadalut lett f. évi jul. hó 18-tól 30-ig kolozvári, tordai, maros-vásárhelyi, nagyenyedi, marosújvári, brassói, gyulafehérvári, dévai és aradi főkválasztmá-nyaink gondoskodó rendezése folytán a deb-reczeni magyar dal és alföldi lobogó körúta Lengyel Imre t. elnök és Márk Endre elnök vezetése alatt. Eltekintve az anyagi sikertől, mely 700 frt alapítványt nyitott a debreczeni daleyletet örökös alapítónkká, a megismerés és a közvetlen tapasztalat ügyünk föltétlen híveivé avatta a debreczeni testvé-reket, a dalkör kiváló társadalmi állásu mű-ködő és támogató tagjait, kik — köztük Nemes Kálmán alapítónkkal, hatvanan voltak az első társadalmi uttörők. A politikai ható-tág fejeivel gr. Dégenfeld József főispánnal és Simonffy Imre polgármesterrel, egy a saj-tóval is már előzőleg megtörtént a megalakulás iránt a megbeszélés. Most ismételtent vettünk értesítést a társadalom zömének az eszmétől áthatottságáról, s a formszerű szerveződés épen csak az alkalom s idő kérdése már.”

— **A debreczeni jétékony neigylet** szeptember hó 29-dikén d. u. 4 órákor a város háza nagytanácsstermében választmányi gyűlést tart. Tárgy: folyó ügyek.

— **A kaszálók helyszínelése és telek-könyvezése** a Guthon a következő kaszáló birtokosok kaszáló birtokaira a következő sorrendben fogantatosították u. m.: O k t ó b e r 1-én Reviczki Menyhért 2548, Busi Mihály 873, Jenei József 696, Tamási Károly örök. 1095, Szél István 1631, B. Tóth István 1181, Somosi László 628. O k t ó b e r 2-án Nénák Imre Guth, Molnár Gábor 2870, Varga János 1649, Bakó Péter örökösök 498, Bakó Péterné 498, Szabó Istvánné Guth, Kovács Lajosné 25. O k t ó b e r 3-án Bereczky Ferencné 402, Dári Miklósné 458, Terdik László örökösök Nyir-Adony, Hornyák József 1197, Fejér Andrásné 2098, Bészler János Guth, R. Burai János 646, ismét R. Burai János 646. O k t ó b e r 4-én J. Burai János 446, ismét J. Burai János 446, Kókás Mihály 530, Balla Mihály örökösök 1269, Guzman Ignác Ny-Adony, R. Burai János 856, Polgári János örökösök 488. O k t ó b e r 5-én Id. Pozsonyi János 544, Gál Almási Mihály 3626, Nagy Mihály 1463, Burai István 448, Kovács András Guth, Balla Mihályné 1529, Nagy Sándorné Guth. O k t ó b e r 7-én Megye-ri Géza Nyiregyháza, Burai Sándor 481, Veres András örökösök 721, Kozma István 453, Bozsó András 1326, ismét Bozsó András 1326, Kocsis András örökösök 262. O k t ó b e r 8-án G. Szilágyi János Ny. Adony, Nagyházi Jánosné 1487, Sipos Bálint örökösök 560, Székely Mihályné 1998, Kocsis Istvánné 647, Ifjú Pozsonyi János gólyás malom, Kovács Péter és András Guth. O k t ó b e r 9-én Erdei Pál 294, Mezei Ferenc 487, ismét Mezei Ferenc 487, ismét Mezei Ferenc 487, ismét Mezei Ferenc 487, Szabó Istvánné 2103.

— **Dalárdánk Budán.** A budai dalárda okt. 10-én ünnepl meg fennállása 25 dik évfordulóját. — Mint értesülünk daleyletünk testületileg készült részt venni Márk Endre elnök vezetése alatt a testvér daleylet jubileumán.

— **Lemondás.** Egy ritka buzgalmu és becsületességű tisztviselő készűl oda hagyni helyét, melyet hosszu évek során keresztül, ugy a közönség, mint a hatóság közmegel-gedésére töltött be. Tóth János városi házipénztárnok beadta lemondását s közléletünk e szeretett tipikus alakja hosszu hivatalkodása után visszavonul a magán életbe. Az 1843-ik évi mart. 19-én lepett a város szolgálatába s azóta kevés megszakítással szolgálja köz-ügyünket, olyan buzgalommal, a milyet keves-sé lehet felmutatni. Bizony 47 év hosszu idő a hivatalos pályán s hogy ezt becsülettel szolgálta le, bizonyítják a szeretet és tisztelet azon nyilvánulásai, melyekkel a nyugal-lomba vonuló ugy felelő mint lefelé egyaránt találkozik. Jól esik lelkünknek a mai Kókásos világban, hogy ilyen mintaszerű tisztviselőről is megemlékezhetünk, de épen azért fáj elbocsátani őt, a kinek becsületessége, hűsége és szorgalma egyaránt 32 próbas. De hát ő reá is rá nehezedett az élet terhe s a 70 év ne-héz sújjához — elvesztvén öreg napjai gyámolát, jó és balsorsa hűsége osztályosát — már nem érez elég erőt, kényserítve éri magát hivatalát letenni. De midőn a hiva-talos pályától visszavonul, vigye magával azon tudatot, hogy mindnyájunk szeretete és becsü-lése kísér magányába.

— **Hymen.** Tóth János bihar-derecskei fiatal kereskedő csütörtökön d. e. tartotta esküvőjét a helybeli r. kath. templomban Gróf Sándor polgártársunk szép és kedves leányával Gize'lla kisasszonnyal.

— **A b-ujvárosi főbíró kintütetése.** A király ő Felsége Gyórfy Ignác bal-m a z-ujvárosi főbíróknak, a mult évi ár-víz alkalmával kifejtett buzgó és hasznos tevékenysége elismeréséül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. A dekoratív á-nnyújtását — ugy halljuk — meg fogják ün-nepelni az újvárosiak.

sát: . . .
gy választ
d király
gondviselés
gyar érzésnek
hordozó tár
ország egyik
a debreczeni,
önével egye
körütra ha
lettt f. évi
ordai, maros
vári, brassói,
kökválasztm
lytán a deb
bógó körutja
f á r k Endre
e az anyagi
nyval tette
lapitónkka, a
ztalat ügyünk
eczeni testvé
állásu mű
— köztük
vanan voltak
olitikai ható
főispánnal
gy, a sajn
megalkulás
iten vettünk
az eszmétől
szerveződés
se már.
egylet szép
a város háza
gyűlést tart.

se és telek
ező kasszáló
a következő
O k t ó b e r
busi Mihály
kroly örök.
István 1181
2-án Nenák
Farga János
akó Péterné
cs Lajosné
Ferenézé
László örö
József 1197,
János Guth,
urai János
János 446,
Mihály 530
man Ignác
Polgári Já
én Id. Po
hály 3626,
448, Kovács
529, Nagy
én Megye
rai Sándor
721, Koz
326, ismét
s örökösök
János Ny
pos Bálint
1998, Ko
nos gólyás
uth. O k b
Ferenézé
né Mezei
487, ismét
Ferenéz 487,

ai dalárda
25 dik év
egyletünk
rk Endre
egylet jubi
algalmu: és
la hagyni
keresztül,
közmegele
s városi
közéletünk
atalkodása
az 1843-ik
gálátába s
ája köz
lyet keve
vessz hosszu
becsülettel
és tisztel
a nyugat
egyaránt
Kökáhos
ztviselő
fáj elbo
hüség: és
hát 6 réá
70 év ne
pjai gyá
lyosát —
ítve érzi
a hivata
ával azon
és becsü
ereskei
tartotta
plonban
s kedves
tése. A
ez bal
évi ár
hasznos
és ezüst
rátió át
ják ün

— Idyll. A debreczeni tágas udvaroknak még a belvárosban is van egy párját ritkító speciálisuk. Ez már egy poropolisban hogy is lehetne másképp? Mikor ez a speciális a nyár rekkenő forrásában olyan gyönyörködtető látványossággal kedveskedik a szemnek; valódi természeti hang bájos zenével hozza rezgésbe a fülek dobhártyáját; mesterséges tavak és folyókák felől lengező, az alkofó elemektől nehéz illatár hatja át az orrot és tüdőt. — Ah mily édes nézni a gazda szemével a népes disznócsaládot, a mint az anyadisznó boldog melegegéstől elteltén végig nyújtózza hever a hús feredőben s orrát kéjesen belenyomja a hig pocsojába, s az apró malaczooskák pedig, a számítógazdának kövér reményeinek gyermekszerttel körül heverik de meg lélekemelőbb hatással tölti el a keblét amott az a másik csoport, melyet egy feltűzött gümbölyű idomosodásnak indult hizódisztó alkot. — Három hónap múlva majd a gazda bór bugylerissa fogalokat cserélni a hizóknak gyönyörű kövérségével. — Ezek a becsülésre méltó nagyon tiszt-lendő házi állatok addig tengerivel, árpával, makkal s mindenféle elő nem számlálható eledellel táplálta a hizlál. A disztó igények nem is vágnak föbbre ennél; hanem azért, ha szerit éjthetik, a delicat csemegét sem vetik meg. — Tudvalevőleg a disztóknak sok gyomorbajos által megirigyelhető kitűnő étvágyuk van, s még a szeszartalmu italoktól sem idegenkednek, a mi könnyen megboacsátható nekik, tudván, hogy ez a teremtés koronájánál sincs különben. X. J. polgártársunk hizói is abba kiváló véletlen szerencsében részesültek tegnap, hogy gazdájuk idei szőlőterméséből bőven kivethették a maguk részét. Az udvaron várta néhány musttal teli öblös hordó a pincebe leszállítást. A hizók azonban a velők született telhetetlenségéből és szemtelen-ségből addig lökdösköttek a magukra hagyott hordókat, hogy kettőnek az ászokja kiesett s a must kifolyt a földre. 400 liter nemes liquidum vegyült így a sar közé, melynek szokatlan, édes ize pompáson tetszhetett a disztóknak, mert úgy be eteküdték, hogy alig lehetett őket onnan este az akolba terelni. — Boldog világ! Másutt a fillokszeru az emberi torkoknak sem hagy termést, itt meg a disztók is mustban fürödnek.

— A pénzügy-igazgatóság még mindig eredmény nélkül folytatja a tárgyalásokat az italmérséi adó megváltása iránt a debreczeni adóköteles felekkel, a kik nem képesek magukat konszorziummá összeverbuválni. — A pénzügyigazgatóság a városi hatóságot még eddig nem kereste meg ezen adó kibérlése iránt.

— Járda-építés. A Czegléd-, Szechenyi-, Nagy- és Kis-Várad utcáknak új gyalogjáró burkolattal való ellátására beérkezett zárt ajánlatokat tegnap délután bontotta föl egy bizottság, melynek tagjai voltak: Vértesi István, Kovács Sándor, dr. Király Ferenc, Balogh Mihály, Szabó József, Szikszay József és Gerély Fülöp. — Négy ajánlat érkezett be: a Melocó testvérektől portland cement betonra, a magyar aszfaltársaságtól és a Neuchatei társaságtól aszfaltra, a Drasche budapesti közömbánya és téglagyár részvénytársaságtól keramitra. — Az összes kiburkolandó terület mintegy 11670 méter s teljesítendő 11570 méter földmunkát, 3600 f. méter szegély, 10949 m. közönséges burko at, 507 f. m. kapubejáró előtti szegély, 1521 m. kapuelőtti járda és 1190 f. m. csatorna. — A vállalkozók ajánlatainak főtételei következők: I. Melocó testvérek budapesti gyárosok a földmunkák méteréért 15 krt. közönséges járdabetonért □ mtként 3-40 frtot, kapuelőtti járdáért □ mtként 4-20 frt. szegélyért pótlék fejében f. mtként 50 krt. kiscsatornák f. méteréért 2 frt 20 krt. 25 évi jótállat vállalkoz. 12 évig ingyen, 13 évig 5 krért □ mtként. Ajánlatukban több bizonyítványra, Szolnokon, Miskolcon, Brassóban Fiumében, Szászvároson, Beszterezén készített járdákra s a beton tartósságára, esinosságára hivatkoznak. — II. Magyar aszfalt részvénytársaság, hajlandó a földmunkákat 10 krt. szegélyt keramitból 4 frt illetve 2 frt. közönséges járdát 3-85 illetve 3-50, kapuelőtti járdát 4-25, kapuelőtti szegélyt 4-50, csatornát 2 frt, egységár mellett készíteni. — Az ajánlati föltételekben megkivánt méreteknél kisebbeket ajánl a társaság, mint a melyek a ezélnak és tartósságnak ép úgy megfelelnek. Utal Budapest, Arad, Eger, Győr stb. városokban teljesített aszfalt munkáira és több jöbizonyítványra. A járdát 10 évig ingyen tartja jókarban. 5 évig □ mtként 5 krért. III. A neuchatei társaság következő egységáratok kéri a munkálatokért: földmunkák 5 és 10 krt; csatorna 3-30, 2-80, és 2-60, járdaszegély 2-20 és 4-koosibejáró szegély 4-25, aszfaltjárda 4-35, kocsibejáró aszfalt 5-35 frt. — A munkálatok megkezdését, az idő előhaladottsága miatt tavaszra kéri halasztatni Hivatkozik arra, hogy 1875 óta Magyarországon teljes melegegésre 700000 m. burkolatot készített. IV. A Drasche-gyár keramitra következő egységáratok ajánlja: földmunka 10 és 50 krt. (szegélykőnél) csatorna 2 frt, szegélyzet 2-73 és 1. közönséges járda 4-30, kapuelőtti járdá 6-36 frt. — A gyár 20 évig ingyen; 20 évig □ mtként 5 krért vállal jótállást. — A verseny föltételek szerint a Czegléd utcán a színház, illetve a Bathányi utcáig még ez év folyamán készen kell lenni az új burkolatnak; a munkálat többi részét a jövő évi őszig kell bevégezni. Az ajánlatok fölött a tanács fog dönteni.

— A levelező lap, e hasznos postai újtás, most ülte meg „csöndben“ fennállása husz éves jubileumát. Magyar találmány s Magyarországot és Ausztriát postáin kezde meg pályáját 1869. szeptember végén. Csakhamar bebizonyult, hogy nagyon éltre való. A poroszok már a következő évben meghonosították, aztán a többi államok gyorsan egymásután s ma már a nemzetközi forgalomban is szerepel, millió számra hordva szét a rövid hírdetéseket.

— A második Emke persely is megérkezett ma Kolozsvárról szerkesztőségünkhez címelve. — Kemény János a „Kis Pipa“ derék vendéglőse fejezte ki nálunk abbéli ohajtását, hogy éntermében ő is akar elhelyezni filléres adományok számára egy Emke perselyt. — Azonnal irtunk érte Kolozsvárra s azt harmadnapra meg kaptuk. — Ma este már a „Kis Pipa“ban áll rendelkezésére a vendégek hazafias, az Emke honmető munkáját támogatói kész felbuzdulásának.

— A harangozás is jelzi mátlól fogva, hogy vége a nap korai fölkelésnek, az enyhe napoknak, a lombok zöldülésének, a virágok virulásának; szóval itt van az ősz mindenes-tül: ködös reggeleivel, esős fellegeivel, a természet hervadásával, rövid nappalaival és hosszabbodó deres éjszakaival, Mihály napjától fogva Sándor napját, öt megörvölő hónapot át reggel 8 órakor, délután 2 órakor kondul meg a ref. templom-tornyok harangja.

— A városház lófogó — árbozca. A város háza magasabb lett 7 méterrel. Nem a második emelettől, melyet még csak ezután raknak rá, hanem egy kovacsolt vasból való zászlórúdtól, melyet ma állított föl a risalit ormó-jára Jóna Dániel. Jövőre ünnepléses alkalomkor erre a kék-sárga színre (a város színeire) festett vasrudra huzzák fel a trikolort. Az ég felé nyuló karesu árbozc felállításával a városi tanács valószínűleg az ő magasra törekvő ambícióját, és Debre-czen névnek gyors léptekkel növekvő haladását is kívánta jelképezni. Az árbozcen lengő szírványos zászló pedig legyen mindenkor Debreczen hazafiságának jelképe.

— A „Budapesti Hirlap“ előfizetési felhívása mellékletképen lapunk mai számához van csatolva. A „B. H.“ egyike a legjobban szerkesztett lapoknak, a mely leginkább dicsékedhetik jó, biztos, pontos értesülésekkel; ezikeit a legmagyarosabb felfogás engi át s tárczáit szellemes, ügyes tollu írják. — Egyáltalán oly magas színvonalon áll, hogy hirneves külföldi világlapokkal is versenyezhetik. A mellékelt felhívást ajánljuk olvasó ink figyelmébe. (Emke.)

— Alapos oktatás, gyakorlott mód szerint német és francia nyelvben úgy kezdők mint haladók részére a társalgásban is, házban és házban kívül, egy uri nő által nyerhető. Szives ajánlatokat elfogad Neidlinger G. czég iródafoaöke piacz utca 2318 sz. a.

— Tanulólúlvétetik egy jó családból való fia Benede Kárpád fűszerkereskedésében Nagyvárad-utcán (Emke.)

— Jaeger — Debreczenben. A dr. Jaeger nevére híressé vált gyapju alsóruha a nagy forgalmi városokban oly annyira általánossá lett, hogy alig van a társadalomnak oly rétege, a hol annak szükségét ne éreznék. Azért nevezük szükségnek, mivel a mi általánosan elfogadtatik, az egyuttal hézagpótlónak is bizonyul. Nem ezélnék tent említett ezikknek orvosi csuda erőt tulajdonítani, de az bizonyos, hogy az egészség védelésére és fejlesztésére igen sok előnnyel bír. Ilyen a sok között az izzadás mérséklése, mert a testnek megkivántatott meleg könnyebb ruházat által is elérhető; ebből következik a test szárazon tartása, mert a szövet nem nedvesedik át és az izzadás rosz következményei lényegesen eltávolítottatnak. Továbbá véd a légvonattól és a gyors hőváltozás veszélyétől, mi éppen a legtöbb bajt szüli. A fluom anyag könnyen és alaposan tisztítható, tehát a tisztaságot sem befolyásolja és azonfelül kellemes és kényelmes viselet. Mindezen tulajdonságok napról napra keresettebb teszik ezen egyszerű és olcsó ruházatot megkímélik, — ami nem mond keveset, — a ház asszonyait a fehérmű rendbentartásának sok fáradságot és költséget okozó kellemetlenségének legalább egy részétől. A mint a vízbe dobott kő hullámgűrűje folyton nagyobb területre terjed, úgy önti el a központokból kiáradó ezen hasznos újdonság a vidéket. — Utjában nem hagy el egy oly piacot sem, mely elég érzékeny és életképes a korral haladni és nem volna helyes, ha mi ily átalánossá vált hasznos ezikk előtt az utat továbbra is zárva tartanánk, illetve azt a maga jutányosságában és eredeti valódiságában meg nem honosítanánk. Fentnevezett áruozikk eddig is keresett és használtatott nálunk is, de valódi a piacon csak szorványosan fordult elő. Hogy tehát ezen fontos áruozikk kelleg legyen méltatva K a r d o s L á s z l ó helybeli teljes hitelnek örvendő kereskedőnk bevezette a Jaeger Gusztáv tanár eredeti gyapju alsó ruhát és ajánlja nagyválaszték raktárát a nagyérdemű közönség becses figyelmébe. A mai számban megjelent hírdetése bővebb tájékozást nyujt. (Emke.)

EMKE. Azon közleményekért, melyek után (Emke.) jelzés van, a gyűjtő perselybe adományozás történt.

lett, mert napközben sok jegyet vittek el a színházi pénztártól. A megnyitó előadásra nem lesz külön parádé — allegoria stb., mint ez a vidéki színtársulatoknál szokás, egyszerű komoly munkával nyilik meg a saison, amint az oly előkelő s magas színvonalon álló társulatához, minő az idén a debreczeni, — leg méltóbb.

Somlóné Vadnai Vilma jutalomjátéka a m. szigeti színházban nagyszerű ovatók mellettt folyt le. A kitűnő művésznőt valósággal elárasztották virágokkal s különböző ajándékokkal lepték meg, melyeket a színpadon a közönség körében alakult deputáció nyujtott át a művésznőnek.

Az első hét műsora daczára annak, hogy az sok részben a vásári közönségre való tekintettel van összeállítva, igen változatos és érdekes. S o m l ó n é t kétszer fogjuk hallani. Egyszer népszínműben s egyszer operetben. Lesz két teljesen új vigjáték, egy francia és egy eredeti: „A pórul járt kéjű utazók“ és „A mumus“. Mindkettő rendkívül mulattató. Lesz egy shakespeare-i előadás: „A velencei kalmár“ (a főszerepben Rakodezayval.)

Az új diszletek már visszaérkeztek Coburgból s azok, a kik látták, azt beszélük, hogy meglepően szépek. Már a mai első előadáson csupa unjonnan festett diszleteket fogunk látni. Az új színpadi világitás s próbája tegnap délután volt Boczkó főkapitány jelenlétében. A világitás igen nyenes sikerült, de a jelenlévők egyhangulag constatálták, hogy az új berendezés előrelátótlag naponkint legalább 5 forinttal fogja szaporítani az igazgató költségeit, a mi 200 előadásnál 1000 forint különbözetet ad, míg ezzel szemben a színház külső világitása, a mit ezután a város fizet, naponkint csak egy forintba kerül.

Szerkesztői üzenetek.
Bors. Szellemes tárcza-közleményét hét fön közöljük.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
I. Bérlet. 2. szám.
Vasárnap, 1889. szept. 29-én.
Somlóné Vadnai Vilma
első fellépte:
Ingyenélők.
Népszínmű 3 felvonásban.
M Ū S O R :
Hétfo: „Mumus“ vigjáték (1-ször páratlanb.)
Kedd: „Kis herceg“ operett (párosb.)
Szerda: „Idegen nő“ színmű (páratlanb.)
Csüt: „Pórul járt kéjutazók“ vigj. (párosb.)
Péntek: „Velencei kalmár“ páratlanb.)
Szombat: „Rezerüsták“ (párosb.)
Vasárn.: „Magduska öröksége“ (páratlanb.)

Felölös szerkesztési és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

KITŰNŐ
Ősz buza
vető magnak kapható,
az „István“ gőzmalomnál.

KASZANYITZKI ENDRE
előbb
Kuhinka István K.
üveg, porcellán, lámpa és háztartási ezikk raktára
DEBRECZENBEN.
ajánlja pontos kiszolgálást és gyári árak mellett az ősi és teli idényre unjonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett
D i t m á r
és
Brunner-féle a legjobbnak elismert gyártmányu,
salon, függő és asztali petroleum lámpáit s minden hozzá tartozó ezikk nagy raktárát.
Tisztelettel
Kaszanyitzky Endre
Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Zongora kiadó
Egy 7 octávás, igen jó állapotban lévő zongora kiadó.
Bővebbet Széchenyiutcán 1813. sz. s.

Kardos Lászlónál
Czeglédutca kaphatók
Jaeger Gusztáv tanár
valódi és egészség fejlesztő gyapju alsó ruhái, férfiak, nők és gyermekek részére: u. m. férfi alsóing, ujjas és nadrág, női alsó ujjas, nadrág és szoknya, női ujjas és nadrág egy darabban, gyomorvédő (igen czélszerű) női és férfi hairsnyák, tenusorolt ezikk három finomságban és öszi-téli minőségben kaphatók.
Zsebkendő (igen csinos).
Minden egyes darab Dr. JAEGER Normal Woll System W. Benger Söhne és Prof. Dr. G. Jaeger kézírata védjeggyel van ellátva és ez igazolja a valódiságot.
Minden más szövegű védjegy csak utánzásra vall.
A Dr. JAEGER valódi áruja határozottan jobban megfelel a hozzá kötött kívánalmaknak mint az utánzás és mivel anyaga a legjobb, legtisztább gyapjuból van, tehát egészségesebb kellemesebb és tartósabb is mint az utánzott áru.
Az említett minőség betartására a gyáros nagy összegű bírság által van kötelezve.

ZÁDOR LAJOS
selyem, divat, kézműsáru
kereskedése és
női divat-terme
DEBRECZENBEN, főpiacz, a városház épületében.
Raktáromon dus választékban található
női felöltők,
köpenyek és bundák,
a legújabb párizsi és berlini modellek után készítve; gyapju, matlasse, peluche és más divatos kelmékből; egyszerű kiállításról kezdve, a legfinomabb különlegességekig.
Női ruha készítői termeimet
elsőrangú szakképzett egyének vezetése és tetemesen szaporított munkaerő mellett úgy rendeztem be, hogy menyasszonyi, bál, látogatási, uti, séta, gyász és pongyola ruhákat, — nemkülönben mindenféle felöltőnyöket mérték szerint a leggyorsabban, legjobb izlésben és jutányos áron elkészíthettek. Ugyiszintén elvállalok
egész menyasszonyi készletek kiállítását.
Elegáns angol ruhák tiszta gyapju kelmékből 30 frttól kezdve, valamint gyászruhák 12 óra alatt készíttetnek.

Szabó Lajos fiai czég
Debreczen, Rózsatér.
Az ősi idényre raktárra érkeztek:
Női ruhaszövetek,
Flanell, Kasán, Moldon.
Gyapju Himalaya kendők
Haraszt kendők,
téli hairsnyák.
Szőnyegek, ágyterítők
PAPLANOK.
A hirneves cosmanósi gyárból:
Mosó velezek.

Pirszén (Coaks)

ugyszinte

kösznet fűtésre s kovácsok

részére legjobb minőségben házhoz szállítva ajánl jutányos áron

a légszuszogató igazgatósága

DEBRECZENBEN.

Megrendeléseket részünkre elfogad KONDOR L. üzlete Czegléd utcza.

450. szám.

1889.

Árverési hirdetmény.

Alórt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a h.-bőszörményi kir. járásbíró 5501/88. számú végzése által Kornhoffer József javára Láng Gábor ellen 335 frt 54 kr. tőke, ennek 1888. év július hó 7 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 74 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 673 forintba becsült házi bútorkok, agancsok és egyéb tárgyak, valamint őszi rozsvetés terméséből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3911P./1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperesnél a h.-bőszörményi járdész lakáson leendő eszközzésére 1889-ik év október hó 3-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt H.-Bőszörmény, 1889-dik évi szeptember hó 10. napján.

BÓDOGH Z.
kir. bírósági végrehajtó.

Egészen ingyen és bérmentve

küldök kívánatra bárkinek egy dus választékú mintagyűjteményt a legújabb divatu őszi és téli ruha

gyapjuszövetek

ezebből a gyári áron alól számítva:

3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre jó min.	3.90
3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre fin. min.	4.50
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re finomabb	6.80
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re legfinomabb	8.10
3.25 m. fin. fok szöv. (1 salon ölt.-re való)	9.30
2.10 m. Palmerston (egy téli kabáttra való) legdivatosabb színekben	5.50
2.10 m. Téli kabátzöv. a legd. színben	6.30
1.70 m. hegyi és vadász Loden (egy Loden kabáttra való)	3.25
1.70 m. hegyi és vadász-Loden finom a legjobb színekben	5.60

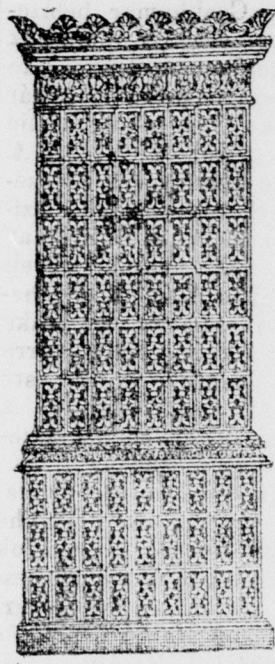
Mindenmely szövetek a legkiszámítottaknál a legfinomabb minőségű olesóban mint bárhol. Szolid kiszolgálás; meg nem felelő árak visszavételnek.

Szétküldés csakis utánvét mellett, vagy az összeg előleges beklndése után.

A. Kappelmacher

szövetgyár raktára

Zwittau, Brünn mellett (Mähren)

ÉRTESÍTÉS.

A háztulajdonos és építész urakat

van szerencsém értesíteni, miszerint a Szliács melletti első magyar agyagáru és kályhagyár

PORCELLÁN
és majolika kályhákból

nálam egy mintaraktárt létesített és gyártmányainak eladásával engem bizott meg.

Ezen gyár készít saját kályháihoz egy szabadalomra bejelentett csatorna rendszerű

kályha betétet,

mely minden eddigi melegítő rendszert felülmúl, a fűtőanyag fogyasztását a lehető legkisebbre csökkenti és a légszerűre vonatkozó kívánalmaknak eddig még el nem ért mértékben megfelel.

Mintakönyv és költségvetéssel készséggel szolgál

SESZTINA LAJOS

DEBRECZENBEN.

ÚJ KOCSIGYAR.

Van szerencsém a nagydírmű közönséggel tudatni, hogy Miskolcra történt átköltözésem folytán itt DEBRECZENBEN, Czegléd-utcaán az új templom közelében 2579. számú házámmal

kovács, nyerges (zattler) és kerékgyártó műhelyt

állítottam fel, a hol már is arany és ezüst érmekkel kitüntetett, s a magas kormány által készpénzzel jutalmazott több rendbeli készletben lévő,

ruganyos, rugany nélküli. — fedeles és fedél nélküli kocsijaimat

tekitettel helyiségem szük voltára, — jótállás mellett, lehető legolcsóbban elárusítom.

Továbbá felvállalok e szakba vágó minden kerékgyártó, kovács, nyerges (zattler) és fényező munkákat, azon esete fpedig, ha készletben lévő kocsijaim megfelelőek nem volnának, megrendelés folytán akár helyben akár vidékre bármily alakban gyorsan és olesón kívánat szerint készítek. — Ezek mellett még egészséges és betegpatájú lovaknak rendez vasalását felügyelet alatt felvállalok, nem különben mindenféle m p a t k ó k a l ellátom, mert mint első osztályú okleveles állatorvos, bírok olyan ajánló levéllel is, — melyet ő cs. kir. fensége Albrecht főherceg lovaknak huzamosabb ideig való vasalásáért nyertem.

Vége a nagy gazdálkodó közönség részére mindenféle

kovács és kerékgyártó munkákat

a legolcsóbban és leggyorsabban elkészítek.

A n. é. közönségnek becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel

KOLONICS LAJOS,

kocsi gyártó és okleveles állatorvos.

Lanolin kéntejszappan.

A legújabb kutatások szerint ezen szappan bőrtisztítóhatóságok, u. m. szeplő, arcfolt, arcveresség, bőrküteg, bibires stb. ellen meglepő eredményű és a bőrnek szelíd, hófehér színt kölcsönöz. Kapható drbonként 45 krért BAUM MIKSANÁL.

Egy jó házból való

15 éves három reálisoklát végzett fiu, fűszerkereskedésben magát tanonczul; felvétetni óhajta. Megkeresések „Jó tanoncz” czim alatt e lap kiadó hivatalába intézendők.

Az összes orvostudományok tudora

Dr. Tihanyi Sámuel

kezel mindennemű

száj és fogbajokat,

edvas fogakat

ájdalom nélkül (érzékenyítés által) távoli el; fogakat tium porcellán, ezüst-, arany-, nyal, s egy állandóan alkalmazott (amerikában lépezett) fogtechnikus seprtségével a legczélszerűbb

műfog betéteket eszközli.

Rendelő órák reggel 8-9-ig,
délután 2-5-ig.

HUNGÁRIA SZÁLLODA

Bécs, III., Pragerstrasse 13.

Előkelő vendégszobák 80kr-tól feljebb.

Kitünő és igen olesó

vendéglő és kávéház a szállodában

10 pereznyre a cs. kir. Praterhez, az összekötő vasúthoz, (egyenes kirándulásoknak az északi és Erzsébet vasutakkal Bécs legszebb környékére), a hajó állomáshoz és a lóvonathoz

A magyarok találkozó helye.

Hirdetmény.

A nádudvari közbirtokosság által közhírré tétetik, miszerint Nádudvar község házánál f. sept. hó 29-én d. e. 11 órakor a „Szarvas” fogadó, az „Alligálló” s „Csillagos” kocsmák helyiségei árverés útján 1890. január 1-től számított egy évre haszonbérbe fognak adatni, melyre az árverelni kívánók ezennel meghivatnak.

Feltételek:

- Kikiáltási ár:
 - Szarvas fogadóra 250 frt.
 - Csillagosra — — 20 „
 - Alligállóra — — 30 „
- Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% a fizetendő le.
- A bérösszeg évnegyedes előleges egyenlő részletekben leend fizetendő. Nádudvar szept. 26. 1889.

FISCHBEIN IGNÁCZ
birt. igazgató.

Tóth Gyula

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA
vaskereskedő czég, DEBRECZEN, városháza épület.
ajánl dus választékban kitünő minőségben és legjutányosabb árák mellett:

öntött vaskályhákat
fa és szabályozható szén és kokszt fűtésre, hazai gyártmány.
Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, töltő és

„meidingi szystem” kályhák
szén és kokszt fűtésre, csiszolt és nickl párkányzattal, ugyszintén köpenynyel,
mindenféle színben zománcozva.

öntött vas és lemez takarékos konyhák,
Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- és rud-mérlegeket jótállás mellett,

zománcozott öntött vasedényeket,
zománcozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással,

acél szerszámokat
minden iparághoz, beltöldi, német és valódi francia gyártmányban,
minden darab jótállás mellett

stíriai huzalokat és huzalszegeket,
„Alpine” féle, ugy mint a vasárúk szakmába vágó összes czikkeket.

A Mc. Cormick aratógép képviselése

A Mc. Cormick aratógép képviselése